

**Postanowienie z dnia 9 kwietnia 1997 r.
I PKN 81/97**

Dodatkowe dni wolne od pracy określone w art. 150 KP w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110 ze zm.) oraz w art. 129¹ § 1 KP nie są dniami ustawowo wolnymi od pracy w rozumieniu art. 165 § 1 KPC w związku z art. 115 KC.

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Roman Kuczyński (sprawozdawca), Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 kwietnia 1997 r. sprawy z powództwa Włodzimierza G. przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w S. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji strony pozwanej od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 26 listopada 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

o d d a l i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 17 września 1996 r. [...] Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Radzynie Podlaskim przywrócił powoda Włodzimierza G. do pracy w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w S. Wskutek wniosku strony pozwanej wyżej wymieniony wyrok z uzasadnieniem doręczony został jej 18 października 1996 r. Apelacja pozwanego wpłynęła dnia 4 listopada 1996 r.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 1996 r. Sąd Rejonowy odrzucił apelację z uzasadnieniem, iż strona pozwana uchybiła dwutygodniowemu terminowi do jej wniesienia, ponieważ termin ten mijał z dniem 1 listopada 1996 r., natomiast apelacja wpłynęła do Sądu Rejonowego dnia 4 listopada 1996 r.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany kwestionował stanowisko Sądu I instancji argumentując, że wobec upływu terminu zaskarżenia w dzień ustawowo wolny od pracy (1 listopada) a następnie dnia 2 listopada będącego dodatkowym dniem wolnym od pracy ustanowionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1988 r. w sprawie czasu pracy w zakładach pracy w latach 1989-1992 (jednolity tekst: Dz. U. z 1991 r. Nr 117, poz. 511) i niedzieli 3 listopada - termin do wniesienia apelacji upływał w dniu 4 listopada 1996 r. (poniedziałek), tj. w dniu następnym po dniach ustawowo wolnych od pracy w rozumieniu art. 115 KC w zw. z art. 165 § 1 KPC.

Postanowieniem z dnia 26 listopada 1996 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oddalił zażalenie pozwanego uzasadniając, że dniami ustawowo wolnymi od pracy są dni wymienione w nadal obowiązującej ustawie z 18 stycznia 1951 r. o dniach ustawowo wolnych od pracy i za taki dzień nie można

uznać dnia dodatkowo wolnego od pracy, co wynika także ze stanowiska zawartego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1987 r. III CZP 81/87.

Wymienione wyżej postanowienie zaskarżył kasacją pozwany Szpital zarzucając naruszenie prawa materialnego (art. 115 KC) przez błędną jego wykładnię, tj. uznanie, że dni dodatkowo wolne od pracy nie są dniami ustawowo wolnymi od pracy w rozumieniu art. 115 KC.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja jest nieuzasadniona. Art. 115 Kodeksu cywilnego posługuje się pojęciem "dzień uznany ustawowo za wolny od pracy". Podstawowym aktem prawnym ustanawiającym dni wolne od pracy jest ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 60, poz. 297 ze zm.). Nowelizacjami w latach 1989-1990 wprowadzono jako dni wolne od pracy 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja, 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny i 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości.

Nie może być uznana za przekonującą argumentacja pozwanej, iż zapis art. 115 KC, jako wprowadzony w 1964 r., kiedy nie istniało w prawie rozróżnienie na dni ustawowo wolne od pracy i dni dodatkowo wolne od pracy jest niezgodny z istotą i celem, jakim kierował się ustawodawca. Kodeks cywilny był na przestrzeni lat 1971-1996 22-krotnie nowelizowany, przy czym ustawodawcy znane musiały być wynikające z art. 129 § 2 KP i art. 150 KP zasady skracania czasu pracy, uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1988 r. w sprawie czasu pracy w zakładach pracy (jednolity tekst: Dz. U. z 1991 r. Nr 117, poz. 511 ze zm). Rozporządzenie to, obowiązujące do 31 grudnia 1996 r. posługuje się konsekwentnie pojęciem "dodatkowych dni wolnych od pracy". Przepis § 1 ust. 4 cyt. rozporządzenia upoważniał kierownika zakładu pracy (na wniosek pracowników lub z własnej inicjatywy po uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową) do wprowadzenia dodatkowych dni wolnych od pracy w innych terminach niż określone przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na każdy rok kalendarzowy (§ 1 ust. 3). Jednocześnie § 2 ust. 1 tego rozporządzenia nakłada na kierowników między innymi placówek pocztowo telegraficznych i banków obowiązek zapewnienia właściwej obsługi ludności w terminach dodatkowych dni wolnych od pracy, a także obowiązek udzielania pracownikom zatrudnionym w tych terminach innych dni wolnych (we wszystkie dni tygodnia). Rozporządzenie przewidywało "zamienialność" dodatkowych dni wolnych w przypadku, gdy pracownik zobowiązany był w taki wyznaczony dla niego dzień pracować.

Z analizy powołanych przepisów o dodatkowych dniach wolnych od pracy wynika zatem, że ich cel był odmienny od określonych ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. i że w przeciwieństwie do tych ostatnich, mogły one mieć terminy zmienne.

Pewność obrotu prawnego wymaga natomiast, aby choćby ze względu na uregulowania zawarte w art. 115 KC i 165 § 1 KPC dni ustawowo wolne od pracy miały charakter ustabilizowany. Jeszcze dalej poszedł ustawodawca regulując kwestię dodatkowych dni wolnych od pracy w art. 129¹ § 1 Kodeksu pracy począwszy od 1 stycznia 1997 r. przez ustanowienie 9-dniowej minimalnej normy dodatkowych dni wolnych na przestrzeni kolejnych 3 miesięcy. Utwierdzona została zatem zasada zmienności tych dni przy zachowaniu minimum i wprowadzeniu ich regulaminem pracy.

Tym samym nie jest możliwe zaakceptowanie poglądu, że dodatkowe dni wolne od pracy, tak przed dniem 31 grudnia 1996 r., jak i po tej dacie, są w znaczeniu art. 115 KC dniami ustawowo wolnymi od pracy. Nie można bowiem zakładać sytuacji, że w szeregu zakładów pracy, z uwagi na odmienność wyznaczenia dodatkowych dni wolnych od pracy inaczej mógłby być liczony koniec terminu do wykonania czynności w rozumieniu art. 115 KC.

Gdyby ustawodawca miał zamiar nadać dniom dodatkowo wolnym od pracy status dni ustawowo wolnych od pracy dla celów, jakim służy art. 115 KC, z pewnością uczyniłby to w jednej z 22 nowelizacji Kodeksu cywilnego, skoro zaś tego nie uczynił należy uznać, że jego intencją było zachowanie pojęcia tych dni w dotychczasowym brzmieniu przepisu art. 114 KC, a tym samym, że tezy uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1987 r., III CZP 81/87 (OSNCAP 1989 z. 5 poz. 73) a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 1985 r., IV CZ 159/85 (OSNCP 1986 z. 7-8 poz. 124, OSPiKA 1986 z. 5 poz. 109), iż dodatkowe dni wolne od pracy, wprowadzone na podstawie art. 150 KP (obecnie udzielane na podstawie art. 129¹ § 1 KP) nie są w rozumieniu art. 165 § 1 KPC w związku z art. 115 KC ustawowo uznanymi za wolne od pracy, zachowują nadal aktualność.

W tym stanie rzeczy stwierdzając, że nie nastąpiło zarzucone kasacją naruszenie art. 115 KC należało orzec w oparciu o art. 393¹² KPC jak w sentencji.

=====